

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/8/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1518200509
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Talašová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2019:1518200509.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred sudkyňou JUDr. Klaudiou Talašovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. E., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky V. E., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt J. XX, L., dieťa rodičov - matky: B. R. E., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt L.-J., toho času bývajúca na adrese F. 6, L. a otca: Z. H., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt Z. 8, L., za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava V, so sídlom Prokofievova 4, Bratislava, na návrh starej matky: TC., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt J. XX, L., zastúpená - Advokátska kancelária JUDr. Almáši Gabriel, s. r. o., IČO: 36 856 592, so sídlom Šumavská 3, Bratislava na zákaz styku a na návrh otca na úpravu styku, takto

rozhodol:

- I. Súd zakazuje styk maloletej Z. E., nar. XX.XX.XXXX s jej otcom Z. H., nar. XX.XX.XXXX.
- II. Súd návrh otca z a m i e t a .
- III. Otec j e p o v i n n ý zaplatiť trovy znaleckého dokazovania, a to sumu 1.194,42 eur na účet Okresného súdu Bratislava V a sumu 500 eur k rukám starej matky V. E., nar. XX.XX.XXXX v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.
- IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 16.11.2017, podaným tunajšiemu súdu dňa 25.11.2017, sa stará matka domáhala rozsudku, ktorým súd zakáže otcovi stýkať sa s jeho maloletou dcérou Z. E. a zároveň ho zaviazhe povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 170 eur mesačne. Toto konanie bolo vedené pod sp. zn. 20P/405/2017. Tunajší súd uznesením zo dňa 24.01.2018, č.k. 20P/405/2017-49 vylúčil časť návrhu starej matky týkajúcej sa zákazu styku otca s maloletou na samostatné konanie, ktoré vedie pod. sp. zn. 20P/8/2018.

2. Návrh na zákaz styku stará matka odôvodnila tým, že maloletá je zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti, s otcom sa stýka, ale stretnutia s ním jej spôsobujú značný psychický stres a problémy. Po styku s ním je nepokojná, nesústredená, plače, odmieta kontakt s okolím a nakoľko sa styk realizuje cez víkend, ťažko sa pripravuje do školy. Otec jej zakazuje prípravu do školy, v jej prítomnosti sa hrubo a vulgárne vyjadruje. K návrhu pripojila rozpis styku s podrobnosťami o jeho priebehu a psychickom rozpoložení maloletej pred, počas a po styku. Pre psychické problémy dostáva Z. psychologickú pomoc v J. centre X. a psychologička H.. D. odporúča, aby sa s otcom nestýkala a potvrdzuje, že maloletá otca nevníma ako súčasť svojej rodiny. Aktuálnu situáciu rieši navrhovateľka aj na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava. Navrhovateľka podala návrh v záujme ochrany maloletej, s čím jej vznikajú

nemalé finančné náklady, preto navrhuje, aby súd rozhodol, že otec je jej povinný nahradiť trovy konania vo výške 100%.

3. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 09.03.2018 sa otec domáha úpravy styku s maloletou Z. v rozsahu: každý víkend od piatka 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každé letné prázdniny od 01.07. do 31.08. a každé vianočné sviatky od 24.12. do 01.01. nasledujúceho roka s tým, že miestom prevzatia maloletej a jej odovzdania bude bydlisko starej matky. Návrh odôvodnil tým, že odkedy bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke, stretával sa s ňou cca raz za tri týždne, ale od 08/2016 mu stará matka aktívne bráni v styku s dcérou z dôvodu, že Z. nemá záujem o styk. Vzhľadom na vek dieťaťa, na to, že nie sú dlhšiu dobu v osobnom kontakte, a že Z. väčšiu časť svojho života trávi u starej matky, sa snaží postupne obnoviť ich vzťah. Nakoľko mu stará matka bezdôvodne bráni v styku s dcérou, je jej konanie častým zdrojom konfliktov medzi nimi, čo má nepochybne negatívny dopad na psychiku a vývoj dieťaťa, a preto je nútený dožadovať sa úpravy styku súdnym rozhodnutím. Postoj starej matky môže mať za následok zničenie jeho vzťahu s dcérou. Otec má záujem plniť si svoje rodičovské povinnosti, výživné na maloletú platí riadne. Súčasná situácia ho trápi, nakoľko má k maloletej vytvorený veľmi intenzívny citový vzťah a osobne chce vplývať na formovanie jej osobnosti a podieľať sa na jej výchove. Toto konanie bolo vedené pod sp. zn. 20P/19/2018.

4. Tunajší súd uznesením zo dňa 19.03.2018, č.k. 20P/19/2018-19 spojil konanie na návrh starej matky na zákaz styku otca s maloletou Z., vedené pod sp. zn. 20P/8/2018 a konanie na návrh otca o úpravu styku s maloletou Z., vedené pod sp. zn. 20P/19/2018, na spoločné konanie, ktoré vedie pod sp.zn. 20P/8/2018.

5. K návrhu otca sa vyjadrila stará matka a uviedla, že vzhľadom na životné okolnosti maloletej, ktoré sú otcovi nepochybne známe, je návrh nelogický a v hrubom rozpore s jej najlepším záujmom. Návrhom v časti týkajúcej sa prázdnin a sviatkov otec vôbec nepredpokladá, že bude maloletá v tomto časovom období tráviť čas aj s matkou a starou matkou, ktorej je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Za najzávažnejší dôvod zverenia maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti považuje agresívne správanie otca voči matke, ktoré negatívne vplývalo aj na maloletú a otec bol za svoje konanie právoplatne odsúdený. Maloletá bola častým svedkom hádok, bitiek, vyhrážania sa, vulgarizmov a pod.. Matka bola otcom bitá už počas tehotenstva, kedy jej kopal do brucha, aby o dieťa prišla. Po jeho útokoch bola opakovane ošetrovaná, dokonca musela byť operovaná z dôvodu zlomeniny lícnej kosti. Rôznych útokov zo strany otca bola účastná aj maloletá a kvôli opakovanému vyhrážaniu sa a zastrašovaniu bola i s matkou umiestnená do krízového centra L. do života, neskôr bola aj v G. domove R.. Od jej zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti /20.12.2016/ obaja rodičia súhlasili, že sa s nimi bude Z. stretávať po dohode so starou matkou, ktorá sa s matkou na styku dohodnúť vie, ale správanie otca je nátlakové, nepočúva jej argumenty ani maloletú, že sa s ním nechce stretávať. Maloletá trpí od jej dvoch rokov post traumatickou stresovou poruchou, ktorú spustilo násilné správanie jej otca, má z neho strach, má psychosomatické problémy, problémy s trávením, imunitou, má laktózovú intoleranciu. Od 06.06.2017 absolvuje psychologické sedenia v Poradenskom centre X., ktoré navštevovala aj jej matka od roku 2009. Na terapiu i na skupinové aktivity chodí pravidelne každý týždeň. V čase, keď sa ešte otec stretával s Z., vodil ju po herniach, kde jej dovolil hrať automaty, vozil ju rýchlo autom, z čoho jej bolo zle, nerešpektoval jej zdravotné problémy, odmietal sa s ňou učiť, bol agresívny pri jej odovzdávaní, kričal a vyžadoval, aby ho dcéra pobozkala. Starú matku neustále zastrašuje a vyhráža sa, že jej maloletú zoberie. Matka od neho dostala údajne odkaz, že dá vyvraziť celú ich rodinu, čo oznámila na polícii. Otec je nebezpečný, s vnučkou majú z neho strach, Z. má strach, aj keď zistí, že otec volal. Máva hysterické záchvaty plaču a kriku, bojí sa, že ju otec navždy zoberie od rodiny, jej zdravotný stav je dlhodobo nepriaznivý. Stará matka otcovi v styku nikdy nebránila. S poukazom na jeho trestnú minulosť, ktorá sa dotkla aj dieťaťa, jeho pretrvávajúce správanie, ktoré vyústilo do početných zdravotných problémov maloletej spôsobeným dlhodobým stresom z neho, najmä na odborné vyjadrenie psychologičky, považuje za absolútne rozporné so záujmom maloletej, aby sa s ňou stýkala. Otec svoje tvrdenia nepreukázal, ak chce s maloletou tráviť čo najviac času a osobne vplývať na formovanie jej osobnosti a podieľať sa na jej výchove, mal svoj vnútorný postoj pozitívnym správaním prejavovať počas predchádzajúcich rokov jej života, kedy ešte nebolo neskoro.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom starej matky a jej právneho zástupcu, otca, matky, kolízneho opatrovníka, zástupcu Okresnej prokuratúry Bratislava V, oboznámením písomných vyjadrení, potvrdením o návšteve školy a komplexným hodnotením maloletej školou, oboznámením potvrdení

OZ J. M. X., oboznámením znaleckého posudku č. 27/2019 vypracovaného znalcom H. L., oboznámením obsahu súvisiacich spisov tunajšieho súdu sp. zn. 22P/426/2009, 22P/429/2009, 22P/383/2010, PPom/3/2015, 20P/197/2015, 20P/51/2016, 20P/156/2016, 20P/81/2018 a ďalšími na vec sa vzťahujúcimi listinnými dôkazmi.

7. Na pojednávaní dňa 31.05.2018 stará matka vypovedala, že ju odborníci poučili, že pre psychosomatické problémy vnučky sa má jej styk s rodičmi postupne rozširovať. S otcom sa stretávala v domácnosti jeho matky každý druhý týždeň v jeden deň po dobu 5,5 hodín a aj počas sviatkov, kedy otec porušoval jej práva tým, že jej dal mobil a počas 5,5 hodín sa na ňom hrala, čo nesmie, a až po upozornení jeho sestry jej mobil zobral. V máji 2017 styk trval už osem a v júni deväť hodín. Cez sviatky bola Z. u babky 2-3 dni, kam jej otec prišiel, najedol sa, bol na mobile, alebo spal, jej sa nevenoval. V 02/2017 ju vozil v aute, vybavoval si svoje veci. V Eurovea ju nechal hrať hazardné hry. V 03/2017 Z. odmietla ísť s ním, lebo pri preberaní a odovzdávaní stále tvrdil, že nebude bývať so starou matkou, ale s ním. Po každom styku mala stresy, preto doteraz chodí do M. X. na individuálnu a skupinovú terapiu, i na terapiu koňom. Keď sa nestretáva s otcom, jej stav sa zlepšil, terapie pomohli. Koncom 09/2017 sa mal realizovať styk, nerealizoval sa, lebo Z. odmietla ísť s otcom a od 10/2017 sa otec viac neozval. Maloletá sa s matkou stretáva bez problémov v čase, keď má matka pracovné voľno. Následok stresu, ktorý zažíva maloletá s otcom je, že ju začne bolieť bruško. Z. chodíeva spávať o 20.00 hod.. Otec jej častokrát volal aj o 21.00 - 22.00 hod.. a keď mu navrhovateľka vysvetlila, že to je nevhodné, začal byť na ňu agresívny, vulgárne jej nadával. Do jej bytu sa dobíja, je mohutnej postavy, Z. pred ním uteká, lebo sa ho bojí, ale on rázne trvá na tom, aby sa dcéra vrátila, keď ju odovzdáva a aby mu ešte dala pusku, čo robí neprimerane, je vulgárny aj pred ňou. Stará matka s návrhom otca nesúhlasila.

8. Matka súhlasila s návrhom starej matky, s návrhom otca nesúhlasila. O styku otca s maloletou je oboznámená, ale svedkom toho nebola. Odkedy sa s ňou otec nestretáva, badá na nej rozdiel, je veselá, spokojná, s ružovými líčkami, predtým bola plačlivá, bledá, nejedla, plakala aj v noci, o čom ju stará matka informovala. Matka sa s Z. stretáva bez problémov. Stará matka sa o Z. veľmi dobre stará, učí sa s ňou, Z. je u nej spokojná, tam vyrástla. Bolo by nezodpovedné ju teraz od starej matky vytrhnúť a zobrať si ju k sebe. Treba ju na to postupne pripraviť, čo bude trvať dlhší čas. Otec počas ich spolužitia fajčil trávu aj pred dcérou, trávu aj predával, matke ublížil, za čo bol vo výkone trestu.

9. Na pojednávaní 27.11.2018 otec vypovedal, že s návrhom na zákaz styku nesúhlasí, ide o absolútny zásah do rodičovských práv, na ktorý nie sú dané okolnosti. Stará matka svoj návrh dostatočne nepreukázala. Základom návrhu je skutočnosť, že otec mal byť odsúdený za týranie zverenej a blízkej osoby, ale za takýto skutok vo vzťahu k rodinným príslušníkom nebol právoplatne odsúdený. Odborné vyjadrenie M. X. je neobjektívne, vychádza z informácií od starej matky a nemôže byť použité ako dôkaz na účely zákazu styku. Stará matka spája celiakiu a gastro problémy dieťaťa so vzťahom k otcovi, ale on dcéru cez rok nevidel, stará matka mu aktívne bráni v styku s ňou. Nie sú dôvody na zákaz styku. Otec mal v minulosti osobné problémy súvisiace aj s tým, že nemal dobrý vzťah s matkou dieťaťa, čo prerástlo do konfliktných situácií s navrhovateľkou, jej návrh vníma ako akt pomsty a spôsob riešenia konfliktov, ktoré s ňou mal. Otec pracuje, má zabezpečené bývanie a chcel by postupne nadväzovať vzťah s dcérou, stretávať sa s ňou, starať sa o ňu, preto žiada, aby súd upravil jeho styk s ňou. Matka i stará matka na neho podali trestné oznámenie pre vyhrážanie a nevie ešte aký skutok. Po prešetrení bolo ich podanie odmietnuté a na základe odporúčania vyšetrovateľa chce na nich podať trestné oznámenie. Rozpis styku s Z. založený starou matkou do spisu časovo sedí, je to jej subjektívny pohľad na styk, o ktorý sa musel on i jeho rodina vždy doprosovať. Na jeho mamu je maloletá naviazaná viac ako na navrhovateľku, preto nie je jasné, že psychologická správa hovorí, že Z. k nim nechce chodiť. Dokonca keď sa jej pýtali, prečo minulý víkend u nich nebola a povedala, že ju bolelo bruško, povedala, že to musela povedať, stará matka jej to nakázala. Keď sa s ňou stretával, chodieval pre ňu autom, boli len v byte jeho matky. Iba raz si v Auparku vybavoval mobil, kde sa na veľkom monitore počas vybavovania Z. asi 5 minút hrala, čo stará matka vyhodnotila, že počítače sú pre ňu škodlivé a viac mu ju nedala. Počas styku sa hrali s hračkami, varili, pozerali televíziu a hrali spoločenské hry. Stará matka nedovolila, aby u nich Z. prespala, nedovolí im sa s ňou učiť, nepýtala sa, či môže ísť Z. na bulharskú školu, sama o tom rozhodla. Žiadal ju o telefonický kontakt na pediatra, psychológa resp. odborníkov, ktorých maloletá navštevuje, ale striktno mu to zakázala. Vo väzbe bol pre dva skutky týranie osoby blízkej alebo zverenej čo sa týka rodinných príslušníkov a pre nebezpečné vyhrážanie a vo výkone trestu odňatia slobody bol pre nebezpečné vyhrážanie inej osobe, nie matke dieťaťa. Zo skutku týrania bol oslobodený spod obžaloby. Bolo by dobré, aby si so starou matkou našli k sebe cestu. Ona má v byte čisto, navarené, o

maloletú sa stará dobre. Keď sa styk realizoval, pri preberaní a odovzdávaní dieťaťa nebol nikdy konflikt. K ukončeniu styku došlo tak, že jemu i jeho matke prestala stará matka dvíhať telefón, zospodu domu boli zazvonit' 2-3x, volal matkinmu bratovi. Stará matka napísala jeho matke správu: „nekomunikovať“. Len toto jedno slovo, nevedia prečo.

10. Podľa § 43 ods.1 Zákona o rodine maloleté dieťa, ktoré je schopné vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

11. Podľa § 38 ods. 1,2 CMP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

12. Súd dňa 11.12.2018 zisťoval názor maloletej Z., ktorá uviedla, že sa o ňu stará babina, bývala s nimi aj mama a strýko, ale už sa odsťahovali. Babina je dobrá, chce bývať s ňou, je jej tak dobre. Mamina ich navštevuje, na narodeniny jej prinesie veľa pekných darčiekov. Aj na Mikuláša jej dá sladkosti. Nemá rada veľmi sladkosti, ale sladké sladkosti. Pred pojednávacou miestnosťou jej otec chcel dať Mikuláša - dve krabičky Rafaela, ale to je moc sladké, tak to nechcela. Keby jej doniesol nie sladké sladkosti, nezobrala by si ich, lebo také už má. Na mamine jej nevadí nič. Otca moc nemá rada, lebo keď bola malá, s maminou u neho žili a mamine robil zle, videla, že ju bil. Na Z. niekedy kričal. Stále jej chcel dať pusku, čo nechcela, otravovalo ju to. Babina aj mamina jej pusku dajú, ale to ju neotravuje. Nepamätá si, kedy naposledy videla otca, asi minulý rok. Stretávala sa s ním, nepamätá si, či u neho spinkala. On jej moc nechýbal, ani si na neho nikdy nespomenula. Babina o mamine ani o otcovi doma nehovorí. Z. sa s tatom nechce stretávať, pretože keď robil zle jej mamine, bojí sa, že bude robiť zle aj jej. On hovorí škaredo o babine. Naposledy, keď u neho bola, veľmi kričal a hovoril, že ju unesie a nepovie mamine, babine ani strýkovi, kde je. Nebýva často chorá. Hlava ju bolí len pri vysokej teplote a bruško iba keď zje veľa čokolády a niečoho, čo obsahuje mlieko, a to iba niekedy, pretože má trochu alergiu na laktózu. Keby nakreslila domček, bývala by v ňom s babinou, maminou, strýkom a jeho psíkmi. Druhá babinu by nechcela navštíviť, lebo keď tam bola a otec kričal, ona videla, že sa bojí a nezastala si ju. Iný dôvod nemá. K otcovi nemá žiadny vzťah, necíti, že by ju ochraňoval. Nemá ho rada. Na otázku, či sa ho bojí, prikývla. Keď sa s tatom stretávala, doviezol ju k druhej babine, ktorá tam má vnuka, tak sa s ním hrala. Tato tam došiel, najedol sa, ľahol si na gauč, pozeral telku a potom niekam odišiel za kamarátmi. Tak to bolo vždy. Raz išli s tatom do kina, kde ju otravoval tým, že jej stále dával pusku a nič si z tej rozprávky nepamätá. S maminou a babinou by išla k moru, s otcom by neišla, radšej by bola doma s babinou. Zmeniť by nechcela nič, takto je spokojná.

13. Z činnosti súdu je zistené, že tunajší súd rozsudkom zo dňa 28.01.2016, č.k 20P/197/2015-69 nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletou Z., ktorá sa vykonávala v G. domove R. v L. a matku i otca zaviazal povinnosťou platiť výživné na maloletú každého z nich sumou 30 eur mesačne od 29.05.2015 na účet príslušného ústavného zariadenia, v ktorom bola umiestnená. Ústavná starostlivosť bola nariadená z dôvodu, že v tom čase opateru maloletej nebolo možné zabezpečiť iným spôsobom, než v podmienkach ústavného zariadenia. Otec bol vo výkone väzby, matka nemala vytvorené bytové podmienky, mala status bezdomovca, nepreukázala, že má stále prácu a vytvorené podmienky na to, aby mohla prevziať maloletú do svojej osobnej starostlivosti. Súdu sa nepodarilo zistiť žiadnu osobu, ktorej by mohla byť maloletá zverená do náhradnej osobnej alebo pestúnskej starostlivosti.

14. Tunajší súd rozsudkom zo dňa 13.12.2016, č.k. 20P/156/2016-85 zrušil ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletou Z. a zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky V. E., otca zaviazal výživným na maloletú v sume 70 eur a matku v sume 100 eur mesačne k rukám starej matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia, tj. 20.12.2016.

15. Z potvrdenia OZ J. M. X. z 20.11.2017 vyplýva, že ich akreditované krízové centrum prvý raz navštívila matka 27.11.2009 z dôvodu jej fyzického napadnutia zo strany jej vtedajšieho partnera. Počas práce s ňou bola ním opäť napadnutá a dokopaná do brucha počas tehotenstva, v roku 2015 ho uznali vinným vo veci týrania blízkej a zverenej osoby, mala zlomenú lícnu kosť a bola po operácii. Do centra prišla aj so svojou matkou V. E. a maloletou dcérou, hľadala ubytovanie a pomoc pri spisovaní návrhov

na súd v čase, keď mal byť jej druh prepustený z väzby, lebo sa cítila byť ohrozená. Stará matka ich centrum vyhľadala opäť v máji 2017 pre zlý psychický stav jej vnučky Z., ktorý sa zhoršoval vždy, keď sa stretla s otcom, lebo nerešpektoval jej potreby, mala z neho strach, nakoľko bola priamym svedkom páchaných násilností jej otcom. Odvtedy s ňou pracuje psychologička H. D., ktorá v odbornom vyjadrení z 11.09.2017 uviedla, že podľa ich posúdenia Z. minulosť (prítomnosť pri násilí voči jej matke, nestabilita v bývaní, pobyt v detskom domove) s veľkou pravdepodobnosťou zanechala stopy na jej psychike v podobe vnútornej neistoty, narušenia dôvery vo vzťahoch, narušenia obrazu o sebe, nespracovaných negatívnych emócií a vyššej pohotovosti nervovej sústavy vnímať situácie ako ohrozujúce. Podľa výsledkov práce s ňou usudzujú, že má v sebe množstvo nespracovaných emócií a traumatických zážitkov, žije s pocitom neistoty, ohrozenia a možného príchodu nebezpečenstva. Aktuálne potrebuje čo najväčšiu stabilitu v živote, znovu nadobudnúť dôveru, mať čas nájsť istotu v staro-novom domove, aby sa nemusela obávať, že ho opäť stratí. Potrebuje človeka, ktorý si uvedomuje, aké má potreby a je schopný ich naplniť. Tým človekom je jej stará matka starajúca sa o to, aby mala bezpečný domov a všetko potrebné pre jej zdravý vývin. Len tak sa bude môcť vyrovnať s minulosťou, spracovať emócie, vytvoriť si o sebe pozitívny sebaobraz. V takýchto podmienkach bude môcť nadobúdať korektívne skúsenosti, vďaka ktorým sa zníži miera, v ktorej bude očakávať nebezpečenstvo a tým pádom aj jej vnútorné napätie. Potom budú môcť ustúpiť aj psychosomatické ťažkosti, zabezpečí sa jej zdravý sociálny a psychologický vývin a tiež schopnosť primerane fungovať v škole a neskôr uplatniť sa na trhu práce. Z. má s otcom negatívne skúsenosti aj z minulosti, ktoré v nej pravdepodobne vyvolávajú konštantné pocity ohrozenia, keď je v jeho prítomnosti. Takéto prostredie nie je pre jej zdravý vývin vhodné. Podľa výsledkov práce s ňou usudzujú, že Z. otca nevníma ako súčasť svojej rodiny, resp. nechce ho tak vnímať. Takto aj sama hovorí o tom, aké je jej želanie a potreba. Za týchto okolností je podľa nich nevhodné, aby sa stretávala s otcom.

16. V aktualizovanej správe zo dňa 07.12.2018 M. X. uviedlo, že od marca 2018 je maloletá v starostlivosti psychologičky G. ssa Y., u ktorej sa raz do týždňa realizujú individuálne psychologické sedenia, cieľom ktorých v prvej fáze bolo odstrániť nežiadúce úzkostné psychosomatické prejavy. Od tohto obdobia bol jej psychický stav podstatne zmenený, nežiadúce úzkostné prejavy sa objavovali výrazne menej, bola stabilizovaná a ochotná k spolupráci. Na sedeniach bola otvorená, okrem témy o pôvodnej rodine a o otcovi aj iným témam. Pri téme o otcovi sa niekedy snažila odvieť pozornosť iným smerom alebo priamo povedala, že sa už nechce o tom rozprávať, inokedy sa utiahla do seba, bez akéhokoľvek pohybu, doslova zmrzla a nebola schopná žiadnej činnosti a boli u nej silno viditeľné symptómy úzkosti a stresu. Keďže sa jednalo o opakovanú reakciu v rôznom časovom intervale, psychologička usudzovala, že voči otcovi vykazuje známky nedôvery a strachu a v tom čase sa touto témou na sedeniach nechcela zaoberať, nemala spracované negatívne zážitky viazané na jeho osobu a nemala kapacitu sa tomu hlbšie venovať, preto odporúčala nenútiť ju k styku s otcom, ale zväziť jeho reálny psychický vplyv na jej život.

17. Maloletá Z. je dispenzarizovaná v ambulancii detského gastroenterológa s Dg. Laktózová intolerancia, Mierna sidopénia bez anémie a v ambulancii klinického imunológa a alergológa s odporúčaným anti infekčným a antialergickým režimom. V roku 2012 bola hospitalizovaná pre bolesti brucha a dyspeptické stolice.

18. Otec má podľa zistenia súdu v zázname Registra trestov Generálnej prokuratúry SR vykázaných sedem záznamov.

19. Tunajší súd uznesením zo dňa 27.11.2018, č.k. 20P/8/2018-89 nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia a klinická psychológia detí a vykonaním znaleckého úkonu poveril súdneho znalca H. H. L., ktorý na základe znaleckého psychologického vyšetrenia maloletej Z., jej matky, otca a starej matky V. E. a preštudovania spisového materiálu prišiel k záverom, ktoré formuloval v posudku /podľa otázok súdu/ nasledovne:

20. Maloletá Z. bola v priebehu psychologického vyšetrenia v kompenzovanom psychickom stave; pred stretnutím s otcom boli u nej prítomné anticipačné obavy a pri pozorovaní jej interakcie s ním bol u nej prítomný výrazný subjektívny diskomfort t.j. prežívanie subjektívnej neistoty, zvýšenej intrapsychickej tenzie a obavnej reaktivity. Pre jej osobnosť je typické extravertované zameranie v kombinácii s prevažujúcou emočnou stabilitou, ktoré korešpondujú so sangvinickým temperamentom. Ide o prístupný, sociabilný, priateľský, aktívny a pohotový typ osobnosti, v špecifických konfliktných situáciách môže

reagovať emotívne, precitlivene, nepokojne, neprispôsobivo a dráždivo. V sebaopisovacej škále viditeľnej úzkosti získala celkové výsledky ukazujúce na momentálne mierne zvýšené sýtenie jej prežívania úzkostnými momentmi, zvlášť v súvislosti s komplexovými témami pri konfrontácii so zraňujúcimi a traumatickými spomienkovými obsahmi, ktoré prežila v prostredí primárnej rodiny; pričom najintenzívnejšie sa u nej úzkostné momenty v prežívaní prejavili v prítomnosti otca. V sebaopisovacej škále získala individuálne faktorové skóre v podpriemernom pásme depresívnej symptomatiky. Neudávala prítomnosť depresívnych príznakov v jednotlivých subškálach: smutná nálada, znížená výkonnosť a anhedónia (znížená schopnosť tešiť sa), príležitostne v emočne napätých konfliktných situáciách môže reagovať interpersonálnymi ťažkosťami a negatívnym sebahodnotením. Prítomnosť afektívnej symptomatiky je u nej viditeľná len pri stretnutí s otcom a špecificky pri konfrontácii s preferovanou úpravou jej styku s ním. V interpersonálnych postojoch u nej prevažujú prosociálne kooperatívne afektívne, závislé a komunikačné stratégie v porovnaní so sociálne menej konštruktívnymi direktívnymi a hostilnými resp. agresívnymi interpersonálnymi komunikačnými stratégiami. Aktuálne u nej nie je zvýšené riziko maladjustácie (zhoršenej sociálnej adaptácie).

21. Na psychologické vyšetrenie prišla maloletá v sprievode starej matky a matky, medzi ktorými prebiehala nekonfliktná komunikácia, matka sa snažila v jej prítomnosti racionalizovať dôvody, pre ktoré s ňou nebýva v spoločnej domácnosti, a súčasne vyjadrila túžbu a cieľ zastabilizovať svoju existenčnú situáciu tak, aby v budúcnosti mohla bývať so starou matkou a maloletou v spoločnej domácnosti.

22. Maloletá Z. bola väčšinu stretnutia s otcom utiahnutá, tenzná a obavná, sporadicky mu odpovedala na niektoré formálne otázky. V jeho prítomnosti sa cítila subjektívne nepríjemne, odmietala jeho pokusy o nadviazanie konverzácie resp. spoločnej aktivity. Napriek viditeľnému subjektívnemu diskomfortu, prejavom aspontaneity, zvýšenej intrapsychickej tenzie a nerozhodnosti, rešpektovala nutnosť stretnutia sa s ním, ktorý s ňou komunikoval afektovane s neautentickým nátlakovým spôsobom. Otec v kontakte s maloletou otvorene devalvoval osobnostné charakteristiky a rodičovské kompetencie matky a parciálne i starej matky, čo je pre maloletú zraňujúce a manipulatívnym štýlom sa ju snažil presvedčiť o potrebe realizácie jeho osobnej starostlivosti. Podľa výsledkov znaleckého dokazovania, vrátane pozorovania vzájomnej interakcie maloletej v prítomnosti otca, bolo pri vystavovaní maloletej stretnutiu s otcom prítomné zvýšené riziko opakovanej viktimizácie maloletej.

23. Pri vlastnom vyšetrení v prítomnosti znalca sa maloletá emocionálne stabilizovala, primerane kooperovala. V prítomnosti starej matky sa cítila spokojne a bezpečne; dokázala ju oceniť aj verbálne, s čím korešponduje aj jej neverbálna zložka komunikácie, ako aj celková emocionálna reaktivita. V jednotlivých fázach psychologického vyšetrenia otvorene a konzistentne referovala spokojnosť s realizovanou náhradnou osobnou starostlivosťou v domácnosti starej matky s možnosťou stretávania sa s matkou. Aj v prítomnosti matky a otca komunikovala spokojnosť s náhradnou osobnou starostlivosťou starej matky; a zároveň v jednotlivých situáciách, ktorým bola opakovane vystavená v priebehu psychologického vyšetrenia, referovala svoju neochotu stretávať sa s otcom z dôvodu traumatických skúseností, ktorým bola vystavená v spoločnej domácnosti rodičov, s následným rozvinutím obavnej symptomatiky.

24. V projektívnom spracovaní interpersonálnych väzieb maloletej v primárnej rodine sa Z. identifikuje s matkou a starou matkou, prechováva k nim pozitívne citové a emočné nastavenie a súčasne referuje nedôverčivý, negatívny a odmietavý postoj vo vzťahu k otcovi, ktorého vníma, vzhľadom na traumatickú rodinnú históriu, výrazne negatívne. V rámci jej subjektívneho vnímania a prežívania vzťahov k rodičom prevažuje pozitívne hodnotenie matky a starej matky a negatívne hodnotenie otca vyplývajúce z jej vystaveniu násilným incidentom v prostredí primárnej rodiny, ale aj z jej vlastných negatívnych skúseností, ktoré prežila v priebehu postupného obnovovania a rozširovania styku s ním v čase, kedy je zverená do osobnej starostlivosti starej matky. Z psychologického hľadiska sú dostatočne saturované elementárne aj psychologické potreby maloletej v náhradnej osobnej starostlivosťi starej matky, s čím korešponduje aj kvalita jej citových a emočných väzieb so starou matkou, s ktorou má vytvorenú kvalitnú resp. bezpečnú vzťahovú väzbu. Voči matke má maloletá neistú resp. ambivalentnú vzťahovú väzbu, s ohľadom na limitované rodičovské kompetencie matky a s otcom má narušenú resp. úzkostno-dezorganizovanú vzťahovú väzbu.

25. Podľa výsledkov znaleckého dokazovania je aktuálna vzťahová väzba medzi rodičmi a maloletou komplikovaná a narušená, preto z psychologického hľadiska v záujme harmonického resp.

zdravého osobnostného vývinu maloletej existujú okolnosti, ktoré si vyžadujú odlúčenie maloletej od otca. Subjektívny diskomfort, ktorý maloletá viditeľne prežívala v prítomnosti otca, zodpovedá z psychologického hľadiska jej verbálnym vyjadreniam, ako aj zadokumentovaným psychologickým správam v spisovej dokumentácii. Maloletá pochádza z dysfunkčnej a neúplnej rodiny, rodičia popierajú štandardný vzájomný partnerský vzťah, ich niekoľkokomesačné spolužitie v spoločnej domácnosti s maloletou vyústilo do definitívneho rozvratu ich vzájomných vzťahov, v rámci ktorých sa navzájom obviňujú z toxikománie a matka otca z domáceho násillia, kvôli čomu bola matka s maloletou v starostlivosti krízových centier a otec vo väzbe za nebezpečné vyhrážanie.

26. Psychologické intervencie s maloletou poukazujú na jej opakované vystavenie traumatickým násilným zážitkom zo strany otca voči matke v spoločnej domácnosti rodičov, ktoré zanechali na psychike maloletej negatívne dôsledky najmä vo forme averzie voči otcovi, kvôli čomu bola v dlhodobej psychologickú resp. psychoterapeutickej starostlivosti a súdnym rozhodnutím bola zverená do ústavnej starostlivosti vrátane profesionálnej rodiny a následne do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

27. Podľa výsledkov znaleckého dokazovania má najlepšie predpoklady pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti a výchovy o dieťa stará matka, s ktorou má vytvorenú kvalitnú a bezpečnú vzťahovú väzbu. Matka nemá dostatočné osobnostné a výchovné predpoklady ani vytvorené existenčné podmienky potrebné pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú, čo aj sama otvorene referuje, rovnako ako stará matka. V prežívaní a reaktivite maloletej sú prítomné negatívne momenty, ktoré vznikli v dôsledku expozície psychickému a fyzickému násilliu zo strany otca voči matke, čo sa u maloletej prejavuje v zvýšenom prežívaní subjektívnej neistoty, intrapsychickej tenzie (napätia) a nerozhodnosti pri pozorovaní jej interakcie s otcom, čo v nej môže v budúcnosti potencovať ťažkosti s efektívnou komunikáciou a adjustáciou.

28. Matka a stará matka referujú výrazne negatívny postoj voči otcovi, čo sa parciálne prenáša aj na postoj maloletej, matka v súvislosti s násilnými prejavmi otca v partnerskom vzťahu a stará matka aj v kontexte negatívnych skúseností maloletej vo vzťahu s otcom v priebehu ich spoločného stretávania po zverení dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti. U starej matky ani matky nie sú prítomné znaky manipulácie za účelom oslabenia vzájomných citových väzieb medzi maloletou a otcom. U maloletej sú, podľa výsledkov psychologického vyšetrenia, prítomné autentické negatívne, zraňujúce až traumatické spomienkové zážitkové obsahy vo vzťahu s otcom, ktoré korešpondujú s obavami matky a starej matky a potencujú ich protektívne tendencie. Naopak, manipulatívne stratégie boli prítomné pri pozorovaní interakcie maloletej s otcom, v štýle komunikácie a prístupu otca k nej. Výsledky psychologického vyšetrenia poukazujú na momentálne zastabilizovanú situáciu v rámci rodičovskej starostlivosti o maloletú Z., ktorá je subjektívne viditeľne spokojná v domácnosti starej matky, priebežným stykom s matkou a absenciou kontaktu s otcom. Jej preferencia prevažuje k starej matke, ktorá jej poskytuje výchovnú starostlivosť, afiliáciu referuje aj vo vzťahu k matke a negatívny, vyhýbavý a odmietavý postoj k otcovi. V jej prežívaní a reaktivite sú zastúpené aj úzkostné momenty a reakcie, ktoré asociuje vo vzťahu s otcom. V tomto kontexte maloletá anticipuje negatívne, ambivalentné a ohrozujúce postoje otca najmä voči matke a parciálne aj voči starej matke a sebe.

29. Maloletá hodnotí výchovu starej matky výrazne pozitívne, opakovane referuje subjektívnu spokojnosť s aktuálnym modelom rodičovskej starostlivosti, ako aj svoje pranie pokračovať v tomto režime osobnej starostlivosti; vyhovuje jej i spôsob realizácie styku s matkou za asistencie starej matky i absencia kontaktu s otcom. Podľa posúdenia aktuálnej situácie práve takýto model rodičovskej starostlivosti najlepšie korešponduje s vývinovými potrebami Z., ktorá potrebuje prežiť korektívnu skúsenosť bezpečia a spokojnosti vo svojom domácom prostredí s ohľadom na jej negatívne skúsenosti, ktoré prežila v prostredí primárnej resp. náhradnej rodiny. Znalec odporúča individuálne stretávanie sa matky s maloletou na aktuálnej báze po dohovore so starou matkou a za jej asistencie, voči čomu je maloletá otvorená a na styk s matkou sa teší a zároveň z psychologického hľadiska neodporúča nútiť ju stretávať sa s otcom, ale rešpektovať jej preferenciu rodičovských postáv ako aj vôľu stretávať sa s matkou a nestretávať sa s otcom, najmä s ohľadom na traumatické zážitky, ktorým bola vystavená, ako aj rodičovskú instabilitu, ktorú prežila. Vzhľadom na zistenia považuje znalec za vhodné a prospešné pre maloletú neupraviť jej styk s matkou a vytvoriť tak priestor pre pravidelný styk s matkou podľa potrieb dieťaťa i možností matky, a súčasne považuje z hľadiska harmonického osobnostného a psychosociálneho vývinu maloletej za potrebné vylúčiť stretávanie maloletej s otcom vo forme zákazu styku otca s maloletou. Podľa výsledkov psychologického vyšetrenia by nenapraviteľné negatívne

následky na psychike maloletej malo, za daných okolností, jej vystavovanie kontaktu s otcom proti jej vôli, a naopak stabilizujúci efekt má obmedzenie jej kontaktu s otcom a to najmä vzhľadom na traumatické zážitky, ktorým bola v minulosti vystavená.

30. Voči znaleckému posudku a jeho záverom nemal žiaden z účastníkov konania žiadne námietky.

31. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 20.11.2019 vyplýva, že počas výkonu náhradnej osobnej starostlivosti neboli u starej matky zistené žiadne závady či nedostatky v starostlivosti o maloletú, táto je zabezpečovaná na požadovanej úrovni. Stará matka s maloletou obýva 3-izbový byt, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Domácnosť je kompletne, štandardne zariadená a udržiavaná v čistote a poriadku. Maloletá má svoju vlastnú moderne zariadenú izbu, kde má priestor na prípravu na vyučovanie, písací stôl, skrinky a posteľ. Náhradná osobná starostlivosť plní svoj účel. K správe bolo pripojené oznámenie B. školy M. L. v L. zo dňa 26.09.2019, z ktorého vyplýva, že maloletá navštevuje druhý ročník ich školy, prospieva veľmi dobre, každodenne sa pripravuje podľa rozvrhu do školy, nosí si desiatu a pravidelne chodí na obedy. Chodí vždy čistá a upravená so školskými pomôckami, k deťom aj k dospelým sa správa priateľsky a prirodzene. O jej výchovno-vyučovacie výsledky sa zaujíma najmä stará matka p. E., ktorá sa zúčastňuje rodičovských združení a konzultácií, jej starostlivosť o maloletú je výborná, príkladná.

32. Na pojednávaní dňa 28.11.2019 zástupca starej matky trval na návrhu na zákaz styku maloletej s otcom s poukazom na psychologické správy, znalecké dokazovanie ako aj výsluch maloletej. Podľa § 55 CMP navrhol priznať starej matke náhradu trov konania, nakoľko návrh podala v záujme dieťaťa vzhľadom na správanie otca, ktoré vynútilo podanie tohto návrhu. Ak by sa otec správal k maloletej riadne, nemuselo k tomuto konaniu dôjsť. Ak by súd tomuto návrhu nevyhovел, žiadal priznať náhradu trov konania aspoň za jedno pojednávanie konané 31.05.2018, kedy sa otec bez ospravedlnenia nedostavil a muselo byť nariadené ďalšie pojednávanie. Tiež navrhol, aby trovy znaleckého dokazovania zaplatil otec.

33. Matka súhlasila s návrhom starej matky, aj jej Z. povedala, že sa s otcom nechce stretávať, lebo sa ho bojí.

34. Otec žiadal, aby všetky trovy zaplatila stará matka, na jej návrh toto konanie začalo a jeho chovanie k maloletej bolo normálne. Nevie, prečo sa ho Z. bojí, bojí sa aj jeho matky a sestry. Keď sa bude s Z. stretávať, po dvoch stretnutiach bude plakať za ním, lebo chce s ním byť. Nikdy nedal žiaden dôvod na zákaz styku. Dcéra je zmanipulovaná navrhovateľkou, z čoho vychádzajú aj psychologické posudky. S Z. sa stýkať chce a trvá na svojom návrhu. S celou rodinou nemal žiadne konflikty, iba s matkou dieťaťa mal verbálne konflikty pre alkoholizmus matky a drogy.

35. Zástupca Okresnej prokuratúry Bratislava V navrhol na základe vykonaného dokazovania vyhovieť návrhu starej matky a návrh otca zamietnuť.

36. Kolízny opatrovník maloletej sa k návrhu starej matky pripojil, jej návrhu žiadal vyhovieť a návrh otca zamietnuť.

37. Podľa § 217 ods 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

38. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

39. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozsudku, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

40. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

41. Podľa ustanovenia § 25 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

42. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Znamená to potom, že pokiaľ by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z takéhoto negatívneho vplyvu, súd po tomto zistení obligatórne styk maloletého dieťaťa s rodičom obmedzí alebo ho aj zakáže. V každom prípade rozhodovania je pre súd prioritou záujem dieťaťa a snaha vytvoriť stav spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodiča, keď zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmami rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a vývoj dieťaťa.

43. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je teda aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Rozhodnutie súdu o zákaze styku nemožno chápať ako konečné odpratanie neprijemného sporu. Intenzita zásahu do základného práva podľa čl. 32 ods. 4 Listiny a čl. 8 ods. 1 Dohovoru, akú predstavuje práve zákaz styku rodiča s dieťaťom, káže, aby súdy a štátne orgány nečakali pasívne, až dieťa dosiahne formálne plnoletosť a predmet konania odpadne, prípadne až sa samovoľne či inak zmenia pomery a jedna zo zúčastnených strán sa na súd znovu obráti s formálnym procesným návrhom na úpravu styku. Zákaz styku rodiča s dieťaťom autoritatívne vyslovený súdom, najmä ak nezneužil rodič svoju rodičovskú zodpovednosť, je opatrením časovo obmedzeným, aj keď zákon jeho účinnosť výslovne stanovením nejakej lehoty neobmedzuje. Orgány sociálnoprávnej ochrany a súdy, každý vo svojej pôsobnosti, preto musia aktívne skúmať, či dôvody tohoto opatrenia trvajú, inými slovami, či sa toto opatrenie postupom času a zmenou okolností nestalo neprimeraným.

44. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

45. Súd komplexne zhodnotil vykonané dôkazy a dospel k záveru, že v záujme maloletej Z. jednoznačne je, aby vyrastala v stabilnej a zdravej atmosfére pokoja, harmónie, porozumenia a lásky a aby jej výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jej osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, morálnemu, duchovnému a sociálnemu rozvoju. Maloletá Z. bola v zmysle vyjadrenia psychologičky G..ssa Y. už v prenatálnom období súčasťou konfliktného spolužitia rodičov a pocity ohrozenia, strachu a neistoty mala zrejme už v čase agresívnych útokov otca na tehotnú matku. Prvé roky života žila v rodine, ktorá nedokázala dostatočne plniť jej emocionálne potreby a bola často priamym svedkom agresívneho správania otca. Následne sa musela konfrontovať so stratou vlastnej rodiny, bola v krízovom centre i s matkou, ocitla sa v detskom domove a do profesionálnej rodiny, v ktorej bola umiestnená, sa nevedela začleniť a tam sa začali objavovať v jej prežívaní psychosomatické prejavy. Po jej zverení do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky dobre reagovala na stretnutia s matkou a starou matkou zo strany otca, ale nevedela uniesť stretnutia s otcom, prežívala ich ako emočne náročné a zaťažujúce a spôsobovali jej emočné vypätie, ktorému nenachádzala v sebe silu čeliť, stali sa pre ňu neželanými a odmietala sa na nich zúčastňovať. Z. styk s otcom vníma ako ohrozujúci a sama ho odmieta.

46. Maloletá svoj názor vyjadrila aj pred súdom, kedy uviedla, že odkedy otca nevidela, veľmi jej nechýbal, ani si na neho nespomenula. Nechce sa s ním stretávať, robil zle jej mamine a bojí sa, že bude robiť zle aj jej, naposledy veľmi kričal a hovoril, že ju unesie a nepovie mamine, babine ani strýkovi, kde je. Ani druhú babinu nechce navštíviť, lebo sa jej nezastala, keď otec kričal a videla, že sa bojí. K otcovi nemá žiaden vzťah, necíti, že by ju ochraňoval. Nemá ho rada, bojí sa ho. Na jej názor súd pri rozhodovaní prihliadol v zmysle § 38 ods.1 CMP, nakoľko mal za to, že maloletá vo veku desať rokov je tak rozumovo vyspelá, že má vlastný názor na predmet konania a je schopná ho vyjadriť.

47. Otec bagatelizuje svoje násilné správanie k matke, čoho priamym svedkom bola maloletá a čo malo taký silný negatívny vplyv na jej duševný stav, že otca odmieta a má stále odporúčané pokračovať v psychologických terapiách. Pri zmene pomerov, teda ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd zakázal maloletej styk s otcom, množno rozhodnutie o zákaze styku zmeniť. Otec podľa názoru

súdu, stále neprehodnotil svoj doterajší život, za svoje konanie bol opakovane odsúdený a zároveň súdu nepreukázal žiadnu snahu a aktivitu smerujúcu k tomu, aby si k maloletej postupne našiel cestu hoc i za pomoci odborníkov, psychológov. Na takúto terapiu by mal sám v sebe nájsť dostatok motivácie, keď tvrdí, že má veľmi silný citový vzťah k maloletej a chce sa podieľať na jej výchove a formovaní jej osobnosti. Doposiaľ jej nebol dobrým príkladom pre svoje agresívne správanie, vinu za aktuálny stav si nepriznáva, ale obviňuje starú matku, že mu v styku s maloletou aktívne bráni a maloletú manipuluje za účelom oslabenia vzájomných citových väzieb medzi ním a maloletou, čo vykonaným dokazovaním preukázané nebolo, ale naopak, znalec zistil manipulatívne stratégie pri pozorovaní interakcie otca s maloletou v štýle komunikácie a prístupu otca k maloletej. Aktuálne je však najdôležitejšie a najpodstatnejšie docieľať zdravý psychický stav maloletej za aktívnej a pravidelnej pomoci detského psychológa a až v prípade, že otec preukáže, že odpadol dôvod, pre ktorý súd rozhodol o jeho zákaze styku s maloletou a Z. by mala záujem stretávať sa s ním dobrovoľne, bez prinútenia a psychicky by uniesla prípadný styk s ním, môže otec požiadať o zmenu tohto rozhodnutia súdu. Matka už v roku 2010 podala na tunajší súd návrh na zákaz styku otca s maloletou pre jeho nevyspytateľné, nepredvídateľné a ohrozujúce správanie s cieľom ochrániť maloletú a ušetriť ju aj seba celoživotnej traumy z neho. Svoj návrh však zobrala späť, nakoľko jej otec sľúbil, že vyhľadá odbornú pomoc, čo sa týka jeho drogovej závislosti, čo aj splnil, začal hľadať nové bývanie pre nich, jej doplatil dlžné výživné na maloletú a o Z. sa začal viac zaujímať. Z uvedeného dôvodu tunajší súd uznesením zo dňa 03.02.2011, č.k. 22P/383/2010-56 konanie zastavil, keď predtým uznesením zo dňa 10.12.2009, č.k. 22P/429/2009-16, právoplatným 23.04.2010, nariadil predbežné opatrenie, ktorým okrem iného zakázal styk otca s maloletou Z..

48. Aj znalec v znaleckom posudku po vykonaní znaleckého úkonu dospel k záveru, že maloletá má s otcom narušenú resp. úzkostno-dezorganizovanú vzťahovú väzbu. Z psychologického hľadiska v záujme jej harmonického resp. zdravého osobnostného vývinu existujú okolnosti, ktoré si vyžadujú jej odlúčenie od otca. Subjektívny diskomfort, ktorý maloletá viditeľne prežívala v jeho prítomnosti, zodpovedá z psychologického hľadiska jej verbálnym vyjadreniam, ako aj zadokumentovaným psychologickým správam v spisovej dokumentácii. Vzhľadom na zistenia, považuje znalec za vhodné a prospešné pre Z. z hľadiska jej harmonického osobnostného a psychosociálneho vývinu za potrebné, vylúčiť stretávanie maloletej s otcom vo forme zákazu styku otca s maloletou. Podľa výsledkov psychologického vyšetrenia by nenapraviteľné negatívne následky na psychike maloletej malo, za daných okolností, jej vystavovanie kontaktu s otcom proti jej vôli, a naopak stabilizujúci efekt má obmedzenie jej kontaktu s otcom a to najmä vzhľadom na traumatické zážitky, ktorým bola Z. v minulosti vystavená. Ak by sa v súčasnom období realizoval styk maloletej s otcom, resp. ak by bola maloletá prinútená napriek svojej vôli, stretávať sa s ním, negatívne by sa to odrážalo na jej psychickom stave v dôsledku prežívaného diskomfortu, nervozity a stresu z nevypočítateľných prejavov otca v dôsledku jeho arogantného a agresívneho správania k matke, čoho priamym svedkom bola. Súd považuje správanie otca maloletej za výnimočne nezodpovedné, keďže sa napriek vedomiu vlastnej agresivity doposiaľ žiadnym spôsobom nepokúsil o nápravu svojho konania a správania bez akejkoľvek sebareflexie, čo je v rozpore s rodičovskou zodpovednosťou. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti súd styk otca s maloletou Z. podľa ustanovenia § 25 ods. 3 Zákona o rodine zakázal, čo je v súčasnom období preukázateľne jednoznačne v záujme maloletej. Nakoľko súd v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí hodnotí výkon náhradnej osobnej starostlivosti, do ktorej je maloletá zverená, v súčasnom období neurobil žiadne opatrenia na postupné obnovenie styku otca s maloletou, nakoľko maloletá Z. aktuálne potrebuje čo najväčšiu stabilitu v živote, znovu nadobudnúť dôveru, mať čas nájsť istotu v staronovom domove, aby sa nemusela obávať, že ho opäť stratí, aby sa dosiahla jej úplná psychická úzdrava a tým, že sa táto forma starostlivosti o maloletú hodnotí a preveruje, sa bude zisťovať, či odpadli dôvody, pre ktoré by bolo možné zrušiť zákaz styku, resp. či je potrebné pristúpiť k ďalším osobitným opatreniam, aby otec mohol podľa § 121 CMP prípadne požiadať o zmenu, resp. zrušenie tohto rozhodnutia, keď je nepochybné, že v záujme dieťaťa je, aby malo zabezpečený plnohodnotný styk nielen s matkou, ale aj s otcom, avšak iba za predpokladu eliminácie jeho aktuálneho možného mimoriadne negatívneho vplyvu a rizika ohrozenia zdravého psychosomatického vývinu maloletej.

49. V konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti musí súd vždy prioritne chrániť záujmy maloletého dieťaťa a to i na úkor záujmov jeho rodičov. Na základe vyššie uvedených skutočností súd v záujme maloletej zakázal styk maloletej s otcom a návrh otca ako nedôvodný zamietol, keď maloletá svojho otca ani nepovažuje za člena svojej rodiny.

50. Záverom súd považuje za potrebné dodať, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Súd teda svoje rozhodnutie založil na vyššie uvedených relevantných skutočnostiach a nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa ku všetkým početným, ale vo vzťahu k predmetnému rozhodnutiu nepodstatným pripomienkam, námietkam a tvrdeniam vznášanými v priebehu konania jeho účastníkmi

51. Tunajší súd uznesením zo dňa 27.11.2018, č.k. 20P/8/2018-89 nariadil vo veci znalecké dokazovanie súdnym znalcom a rozhodol, že matka, otec a stará matka zo strany matky sú povinní zložiť na účet tunajšieho súdu preddavok na trovy spojené so znaleckým úkonom vo výške 500,- € zo strany každého z nich. Otec a stará matka preddavok na trovy znaleckého dokazovania zaplatili, matka však nezaplatila. Tunajší súd uznesením zo dňa 07.06.2019, č.k. 20P/8/2018-220 priznal znalcovi H.. H. L. znalečné v sume 2 194,42 eur, ktoré bolo vyplatené zo zložených preddavkov starej matky na trovy spojené so znaleckým úkonom vo výške 500,00 € na depozitný účet tunajšieho súdu dňa 18.03.2019, vedené pod položkou denníka D14, položka registra 23, rok 2019, zo zložených preddavkov otca na trovy spojené so znaleckým úkonom vo výške 500,00 € na depozitný účet tunajšieho súdu dňa 19.02.2019, vedené pod položkou denníka D14, položka registra 16, rok 2019 a zvyšok vo výške 1.194,42 € zo štátnych finančných prostriedkov. Súd nariadil znalecké dokazovanie s cieľom zistiť, či je v záujme maloletej Z. potrebné zakázať jej styk s otcom alebo či a v akom rozsahu je nutné upraviť jej styk s otcom, keď stará matka trvala na zákaze styku, s čím súhlasila aj matka dieťaťa a otec trval na širokej úprave styku s maloletou. Voči nariadeniu znaleckého dokazovania rodičia a ani stará matka nenamietali. Vzhľadom na to, že nie je účelné, aby náklady na trovy znaleckého dokazovania zostali na ťarchu štátu a otec svojím správaním vyvolal potrebu nariadenia znaleckého dokazovania, rozhodol súd tak, že otec je povinný zaplatiť celé trovy znaleckého dokazovania, a to na účet tunajšieho súdu trovy znaleckého dokazovania, ktoré boli zaplatené znalcovi zo štátnych finančných prostriedkov v sume 1.194,42 eur a sumu 500 eur k rukám starej matky v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia / § 232 ods. 3 veta prvá CSP/.

52. Na základe vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

53. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, nakoľko konanie mohlo začať aj ex offa a stará matka mohla v danej veci požiadať o bezplatnú právnu pomoc.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku písomne v piatich vyhotoveniach na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 a nasl. CMP.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní / § 62 ods. 1,2, CMP/.